

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vättleskolan 4-9 i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 13 september 2022

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2020 genomfört en tillsyn av Vättleskolan 4-9 i Göteborgs kommun. Tillsynen omfattade bestämmelser gällande extra anpassningar, rätten till särskilt stöd, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 22 juni 2021 beslutat att förelägga Göteborgs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar, rätten till särskilt stöd, studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Efter redovisning och förnyad utredning förelade Skolinspektionen återigen Göteborgs kommun, i beslut den 13 september 2022, att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande rätten till särskilt stöd, rätten till utbildning samt studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Göteborgs kommun inkom i december 2022 med redovisningar av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorer. Skolinspektionen genomförde även observationer på skolan.

Skolinspektionen har nu att ta ställning till om Göteborgs kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd och rätten till utbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår dokumentation avseende att 18 anmälningar av behov av särskilt stöd har inkommit till skolans rektor under perioden 12 september 2022 - 12 november 2022. Efter att anmälningarna inkommit har utredningar av elevernas behov av särskilt stöd påbörjats. Det framgår även hur många beslut om att utarbeta respektive inte utarbeta åtgärdsprogram som har fattats fram till den 12 december 2022. Vidare finns bifogat en genomgång av de elever som har undervisning i liten grupp som skolan har genomfört för att säkerställa att eleverna har adekvat stödutredning.

Vid intervju med skolans personal berättar flera personalgrupper samstämmigt att det nu finns en förnyad systematik i arbetet med elevers särskilda stöd. Lärare beskriver att elevers stödbehov nu utretts och att det finns ett flöde i arbetet med nya elever som behöver utredas. Personal ur skolans elevhälsa uppger att de fått hjälp från huvudmannen som gjort att man är i fas med de stödutredningar som ska göras. Elevhälsans personal beskriver därutöver att de har hunnit med att skriva de åtgärdsprogram som bedömts behövas utifrån utredningarna. Skolans rektor och biträdande rektorer beskriver även de hur de är i mål med den utredningsskuld de tidigare upplevde sig ha och att de elever som behöver ha åtgärdsprogram i dagsläget även har det.

Avseende arbetet med elevers upprepade eller längre frånvaro framkommer vid intervju med skolans lärare att de fått mycket information kring området. Lärarna beskriver även den förnyade systematiken som ska följas. Elevhälsans personal beskriver hur arbetet fungerar bättre efter olika utbildningsinsatser. Även skolans rektor och biträdande rektorer uppger att det i huvudsak fungerar bra avseende arbetet med elevers upprepade eller längre frånvaro. De tillägger även att utredningar avseende orsakerna till elevers frånvaro blir gjorda som de ska.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas,

trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepade eller längre frånvaro från grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att det bedrivits ett omfattande arbete på skolan avseende elevers rätt till särskilt stöd. Det har vidtagits åtgärder kring den tidigare bristen där elevers behov av särskilt stöd inte utreddes skyndsamt. Utredningen i ärendet talar därmed för att elevers stödbehov numera utreds skyndsamt. Vidare påvisar utredningen att det, efter utredning avseende elevers stödbehov, nu fattas beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller inte upprätta åtgärdsprogram. Det finns heller inget som talar för att elever nu skulle ges särskilt stöd utan adekvat utredning och/eller beslut i åtgärdsprogram.

Gällande arbetet med elevers upprepade eller längre frånvaro finns även där en förnyad systematik. Av Skolinspektionens utredning framgår hur den tänkta systematiken i huvudsak följs och hur elevers upprepade eller längre frånvaro genom det arbetet kan uppmärksammas och utredas på ett adekvat sätt.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer därmed inte annat än att verksamheten vid Vättleskolan 4-9 uppfyller författningarnas krav inom områdena särskilt stöd och elevers rätt till utbildning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiero och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolan har utformat nya ordningsregler, som har skickats in till Skolinspektionen. Vid intervju med skolans elever uppger de att elevrådet varit delaktiga i att utforma ordningsreglerna. Även lärare, skolans rektor och biträdande rektorer bekräftar vid intervjuer att elevrådet och elever i klasserna fått möjlighet att delta i ordningsreglernas utformande. Av huvudmannens yttrande framgår att personalen har informerats om ordningsreglerna skriftligen samt vid arbetsplatsträff den 6 december 2022. Att lärarna informerats om ordningsreglerna har även bekräftats i intervju med lärarna.

Avseende elever med upprepat ordningsstörande beteende framgår det av huvudmannens redovisning att en utredning avseende en elevs ordningsstörande beteende genomförts under hösten 2022. Därtill berättar skolans rektor och biträdande rektorer i intervju hur ytterligare ett par elever uppvisat ett sådant beteende under vårterminen 2023 och de beskriver att det utreds samt att åtgärder vidtas kring de aktuella eleverna.

Avseende arbetet mot kränkande behandling framgår i intervju med skolans elever att eleverna, både på mellan- och högstadiet, anser att det endast förekommer begränsat med kränkningar i skolans miljöer. De uppger dock samstämmigt att det kan förekomma ett hårt språkbruk på skolan. Eleverna på högstadiet uppger vidare att det alltså finns vissa utmaningar i studieron. Vid intervju med skolans lärare beskriver även de ett hårt språkbruk, men de berättar också om att det pågår ett systematiskt arbete med trygghetsfrågorna på skolan. Exempelvis beskriver lärarna hur man arbetat med att identifiera otrygga platser genom en trygghetsenkät och hur planen mot kränkande behandling arbetats fram. Även personal i skolans elevhälsa beskriver hur planen mot kränkande behandling arbetats fram och berättar hur det gjorts i samverkan med elever och lärare. De berättar även hur man arbetar systematiskt med de anmälningar avseende kränkande behandling som kommer in. Vid intervju med skolans rektor och biträdande rektorer beskriver de hur arbetet fungerar allt bättre på skolan avseende att kränkande behandling ska anmälas. I vissa personalgrupper finns en viss underrapportering alltså kvar, men de anmälningar som görs omhändertas. Rektorn och de biträdande rektorerna beskriver vidare hur planen mot kränkande behandling nu är en del av ett årshjul och hur dokumentet därigenom ska utvärderas och uppdateras. Skolan har utarbetat en ny plan mot kränkande behandling, som har skickats in till Skolinspektionen.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att det nu finns nya ordningsregler för skolan. Dessa har upprättats i samråd med personal och elever och personalen har på ett adekvat sätt informerats om reglerna. Vidare har det framkommit att det numera görs utredningar avseende elever som upprepat uppträder olämpligt eller stör ordningen. Avseende arbetet mot kränkande behandling har lärarna informerats om vilka skyldigheter de har att anmäla kränkningar och informationen har medfört förbättringar på området, även om visst arbete kvarstår. Vidare har det på skolan utformats en ny plan mot kränkande behandling. Både elever och lärare har gjorts delaktiga i arbetet med att utforma planen.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom områdena studiero och kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Fia Rosholm

Föredragande
Signerat av: Fia Rosholm

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maud Wilhelmsen medverkat.